

COSAC 23. pusgada ziņojuma tematu projekts

1. nodaļa: Eiropas Savienības enerģētikas politika: pašreizējā situācija, izaicinājumi un iespējas

Pārlika paļaušanās uz energoresursu importu un Eiropas enerģijas tirgus sadrumstalotība pastiprina Eiropas Savienības atkarību no strauji mainīgās starptautiskās enerģētikas vides. Krīze Ukrainā ir likusi mums objektīvi palūkoties uz tiem faktoriem, kuri ietekmē Eiropas enerģētikas sektoru. Liela vienprātība iezīmējas par to, ka lēmumi par šī sektora nākotni būtu jāpieņem mums pašiem, mazinot atkarību no ārējiem apstākļiem un notikumiem.

“Noturīga enerģētikas savienība, kurā īsteno uz nākotni vērstu klimata pārmaiņu politiku” ir noteikta par vienu no jaunās Eiropas Komisijas prioritātēm, un tā ir viena no galvenajiem Eiropas Komisijas darba programmas 2015. gadam elementiem. Tāpat Komisija plāno 2015. gada pirmajā ceturksnī publiskot stratēģiju un rīcības plānu.

Jau sākotnēji šī ideja ir ietvērusi resursu apvienošanu, infrastruktūras koplietošanu un vienotu nostāju sarunās ar trešajām valstīm. Tā ietver arī enerģijas avotu, piegādes ceļu dažādošanu un vairāku dalībvalstu pārliecīgās energoatkarības mazināšanu.

Šīs pusgada ziņojuma nodaļas mērķis ir dalīties informācijā un apkopot parlamentu/parlamentu palātu viedokļus par to, kā veidot Eiropas enerģētikas savienību un, jo īpaši, kā labāk risināt problēmas tajās jomās, kas būs iecerētās enerģētikas savienības pamatā, proti: energodrošība, iekšējā tirgus izveides pabeigšana, energoefektivitāte, oglekļa izmešu mazināšana, izpēte un inovācijas. Tāpat šajā nodaļā tiks identificēti aspekti, kurus parlamenti/parlamentu palātas noteiktu par prioritāriem.

Parlamenti/parlamentu palātām citastarp būs jādalās viedokļos par nesen publikotajiem dokumentiem, piemēram, Komisijas paziņojumu “Virzība uz iekšējā enerģijas tirgus izveides pabeigšanu” (COM (2014) 634) un "Eiropas enerģētiskās drošības stratēģiju" (COM (2014) 330), kā arī Eiropas enerģētikas savienības stratēģiju, kuru paredzēts publiskot 2015. gada sākumā.

2. nodaļa: Eiropas lietu parlamentārās uzraudzības nākotne

Nacionālo parlamentu loma Eiropas Savienības lēmumu pieņemšanas procesā jau tradicionāli ir iekļauta COSAC sanāksmju darba kārtībā. Pēc Lisabonas līguma stāšanās spēkā nacionālo parlamentu ietekme ir ievērojami pieaugusi. Kopš tā laika ir izteikta virkne priekšlikumu ar potenciālām politiskajām, institucionālajām un juridiskajām sekām, ar mērķi tālāk stiprināt nacionālo parlamentu nozīmi un iesaisti. Šo diskusiju ietvarā un tālāk attīstot 22. pusgada ziņojuma secinājumus, šīs nodaļas mērķis ir padziļināti izpētīt minēto tematu un apkopot parlamentu/parlamentu palātu viedokļus par Eiropas Savienības lēmumu pieņemšanas procesa parlamentārās uzraudzības attīstību īstermiņā un ilgtermiņā.

Pirmkārt, šajā pusgada ziņojuma nodaļā tiks apsvērtas iespējas tālāk uzlabot pamatoto atzinumu un politiskā dialoga procedūras, tās vēl vairāk strukturējot un efektīvizējot. Šajā kontekstā tiks aplūkoti dažādi konkrēti priekšlikumi un instrumenti, kā arī COSAC loma un potenciāls.

Otrkārt, parlamenti/parlamentu palātas tiks aicināti dalīties viedokļos par jaunām iespējām iesaistīt nacionālos parlamentus Eiropas Savienības lēmumu pieņemšanas procesā, neizdarot grozījumus ES Līgumos. Citastarp ir izteikts priekšlikums ieviest tā saukto zaļo kartīti, kas ļautu nacionālajiem parlamentiem nākt klajā ar konstruktīvām politikas vai likumdošanas iniciatīvām. Šā priekšlikuma potenciāls un praktiskā īstenošana vēl ir jāizvērtē. Tāpat ir būtiski turpināt diskusijas par nacionālo parlamentu ilgtermiņa pienesumu Eiropas Savienības lēmumu pieņemšanas un politikas veidošanas procesā.

Treškārt, šajā nodaļā tiks detalizētāk izklāstīti priekšlikumi par to, kā uzlabot Eiropas Parlamenta un nacionālo parlamentu sadarbību, lai sekmētu informācijas apmaiņu un diskusijas par galvenajiem politikas jautājumiem un konkrētām likumdošanas iniciatīvām vai citiem dokumentiem.

3. nodaļa: Eiropas Savienības tirdzniecības politika un nacionālo parlamentu loma

Tirdzniecība tieši ietekmē darba vietas un izaugsmi Eiropā, tāpēc Eiropas Savienības sarunas par brīvās tirdzniecības nolīgumiem ar trešajām valstīm ir piesaistījušas lielu ES dalībvalstu uzmanību. Īpaši liela interese tiek izrādīta par sarunām ar Kanādu, ASV un Āzijas valstīm. Šobrīd Eiropas Savienībā tiek apspriesti vairāki citi nolīgumi, piemēram, investīciju nolīgums ar Ķīnu, brīvās tirdzniecības nolīgums ar Japānu, daudzpusējais nolīgums par pakalpojumu tirdzniecību (Vispārējā vienošanās par pakalpojumu tirdzniecību – *TiSA*), kā arī līgumi ar vairākām *ASEAN* valstīm.

Transatlantiskā tirdzniecības un ieguldījumu partnerība (*TTIP*) Eiropas Savienības un ASV starpā, likvidētu tirdzniecības ierobežojumus un veidotu pasaulē lielāko brīvās tirdzniecības telpu, tādējādi veicinot ekonomisko labklājību abpus Atlantijas okeānam. Tomēr šī partnerība skar vairākus jūtīgus jautājumus, kas vēl prasa tālāku izpēti un pārbaudi, jo īpaši nacionālo parlamentu līmenī.

Lai nacionālajos parlamentos nodrošinātu argumentētas un aktīvas diskusijas par nolīgumu pozitīvajiem aspektiem un vēlētājus informētu par šo nolīgumu ietekmi, nacionālajiem parlamentiem ir jāizmanto visa informācija, kas pieejama par tādiem nolīgumiem kā *TTIP* vai ES un Kanādas tirdzniecības nolīgums (Visaptverošs ekonomikas un tirdzniecības nolīgums – *CETA*).

Lisabonas līgums Eiropas Savienībai ir noteicis jaunas pilnvaras tirdzniecības sarunās – Eiropas Komisijai ir ekskluzīvas tiesības apspriest tirdzniecības darījumus vairākās jaunās nozarēs un Eiropas Parlamentam ir jāapstiprina visi tirdzniecības nolīgumi. Tomēr tas, ka tiek turpināta prakse noslēgt jauktos nolīgumus, padara būtisku nacionālo parlamentu labas informētības nozīmi.

Pirmkārt, šīs 23. pusgada ziņojuma nodaļas mērķis ir atspoguļot to, cik lielā apjomā pēdējo gadu laikā parlamenti/parlamentu palātas ir bijuši iesaistīti diskusijās par Eiropas Savienības brīvās tirdzniecības nolīgumu ietekmi.

Otrkārt, šajā nodaļā tiks aplūkota nacionālā un ES līmenī notiekošo diskusiju norise, lai citastarp identificētu jautājumus, kas parlamentiem/parlamentu palātām sarunās par *TTIP* šķiet visaktuālākie.

Treškārt, šajā nodaļā tiks runāts par tirdzniecības nolīgumiem veltīto ES sarunu atspoguļojošās informācijas pieejamību parlamentu deputātiem. Šajā kontekstā nozīmīgi un apsveicami ir Komisijas nesenie lēmumi par *TTIP* sarunu pārskatāmību.